

१. नेपाल सरकारको आय व्ययको संक्षिप्त विवरण

नेपाल सरकारको आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को आय व्ययको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

आय व्ययको संक्षिप्त विवरण

आ.व. २०७८/७९

रकम रु.लाखमा

सि.नं	शीर्षक	सुरु अनुमान	यथार्थ	सुरु अनुमानको तुलनामा प्रतिशत
१	राजस्व तथा अनुदान र प्राप्ति (७+८)	१११०७४०५	१०१०९३२३.६८	९१.०१
२	राजस्व र विविध प्राप्ति (३+४+५)	११८०६००४	१११४८५१४.०९	९४.४३
३	कर	१०६७९६२५	९८४३३२०.४२	९२.१७
४	अन्य राजस्व	११२६३७९	८२०१४४.७९	७२.८१
५	विविध प्राप्ति	०	४८५०४८.८७	
६	अन्य तहका सरकारलाई बाँडफाँड हुने राजस्व	१२९७७९.८	१२८०६८०.२७	९८.६८
७	संघीय सञ्चित कोषमा दाखिला हुने राजस्व (२-६)	१०५०८२०६	९८६७८३३.८२	९३.९१
८	अनुदान	५९९१९९.	२४१४८९.८५	४०.३०
९	कुल खर्च (१०+११)	१४४३३९१६	११७०५२९८.४	८१.१०
१०	चालु	१०६५२९३९.	९५४३१६७.६२	८९.५८
	पारिश्रमिक/सुविधा	१४३३१४७	१३७७७०४.७	९६.१३
	मालसामान तथा सेवाको उपयोग	५९८८७६	४७९३०५.२५	८०.०३
	ब्याज, सेवा शुल्क तथा बैंक कमिशन	४४४९४४	४५२२५९.३३	१०१.६४
	सहायता	१०११९.	१५५८४.७	१५४.०१
	अनुदान	५१८१६४८	४९३४२३१.९९	९५.२३
	सामाजिक सुरक्षा	२६०४९५९.	२२५३५१६.८५	८६.५१
	अन्य खर्च	३७९२४६	३०५६४.६१	८.०६
११	पूँजीगत खर्च	३७८०९७७	२१६२१३०.८२	५७.१८
	पूँजीगत खर्च	३७८०९७७	२१६२१३०.८२	५७.१८
१२	बजेट वचत(-)न्यून (+) (१-९)	-३३२६५११	-१५९५९७४.८	४७.९८

१

१३	वित्तीय व्यवस्था (१४+१९+२२-२५)	-३३२६५११	-२१६८१०९.७६	६५.१८
१४	आन्तरिक वित्तीय सम्पत्ती (१७-१६-१५-१८)	१०५७६१०	५९,५८३३.३५	५६.३४
१५	सार्वजनिक संस्थानमा ऋण लगानी	८८५०४७	४७३००४.१७	५३.४४
१६	अन्य संस्थामा ऋण लगानी	०	०	
१७	संस्थानमा शेयर लगानी	१७२५६३	१५२२१४.०१	८८.२१
१८	ऋण लगानी फिर्ता	०	२९३८४.८३	
१९	बाह्य वित्तीय सम्पत्ती (२०+२१)	३५००	१९५५.०१	५५.८६
२०	वैदेशिक ऋण लगानी	०	०	
२१	वैदेशिक शेयर लगानी	३५००	१९५५.०१	५५.८६
२२	आन्तरिक दायित्व (२३-२४)	-१९०६८१०	-१८०३९२८.९७	९४.६०
२३	अन्य संस्थाहरुबाट ऋण प्राप्ति (घटाउने)	२३९००००	२२७७३०६.९१	९५.२८
२४	ऋणपत्र मार्फत प्राप्त ऋण साँवा भुक्तानी	४८३१९०	४७३३७७.९५	९७.९७
२५	बाह्य वित्तीय दायित्व (२७-२८)	-२४८०८११	-९६१९६९.१६	३८.७८
२६	वैदेशिक ऋणको प्राप्ति (घटाउने)	२८३०८८७	१२५६१२७.७५	४४.३७
२७	वैदेशिक ऋण साँवा भुक्तानी	३५००७६	२९४१५८.६	८४.०३
२८	बजेट वचत(-)न्यून (+) (१२-१३)	०	५७२१३४.९९	

स्रोत: संघीय संचितकोषको वार्षिक आर्थिक विवरण भाग ०२

आ.व. २०७८/७९ को बजेट वक्तव्यबाट अनुमान गरिएको राजस्व तथा अनुदान र प्राप्ति ९१.०१ प्रतिशत, संघीय संचितकोषमा दाखिला हुने राजस्व ९३.९१ प्रतिशत र कुल राजस्व र विविध प्राप्ति संकलन सुरु अनुमानको ९४.४३ प्रतिशत रहेको छ। त्यस्तै चालु र पुँजीगत गरि कुल खर्च सुरु अनुमानको ८१.१० प्रतिशत रहेको छ। राजस्व तथा अनुदान र विविध प्राप्ति, आन्तरिक तथा वैदेशिक ऋण बाट प्राप्त रकम, सार्वजनिक संस्थानबाट लगानी फिर्ता रकममा चालु, पुँजीगत र वित्तीय व्यवस्थामा भएको खर्च घटाउँदा ५७ अर्ब २१ करोड ३४ लाख संचितकोष वचत देखिन्छ।

२. राजस्व स्थिती

२.१ राजस्व प्राप्तिको स्थिती

आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा नेपाल सरकारले राजस्व तथा विविध प्राप्ति गरि जम्मा रु. ११ खर्ब १४ अर्ब ८५ करोड १४ लाख संकलन गरेको छ। जसमध्ये कर राजस्व ९ खर्ब ८४ अर्ब ३३ करोड

२० लाख, अन्य राजस्व ८२ अर्ब १ करोड ४४ लाख र विविध प्राप्ति ४८ अर्ब ५० करोड ४८ लाख रहेको छ।

राजस्व प्राप्तिको विवरण
आर्थिक वर्ष २०७८/७९

रकम रु लाखमा

सि.न	राजस्वको आधार शीर्षक नं	आधार शीर्षक	वाडफाँड हुने राजस्व			कुल रकम
			संघ	प्रदेश	स्थानीय तह	
१	११०००	कर राजस्व	२९२१४८८	६२६०३३.१४	६२६०३३	४,१७३,५५४.२९
२	१४०००	अन्य राजस्व	२८६१३.९७	१४३०६.९९	१४३०७	५७,२२७.९५
		कुल जम्मा	२९५०१०२	६४०३४०.१३	६४०३४०	४२३०७८२.२४

स्रोत : संघीय संचितकोषको वार्षिक आर्थिक विवरण (भाग-०२)

२.२ संघीय संचित कोष दाखिला तथा वाँडफाँड को स्थिति

संघीय सरकारले रु ११ खर्ब १३ अर्ब ७६ करोड ५८ लाख र प्रदेश सरकारले संकलन गरेको वन रोपल्टी रु १ अर्ब ८ करोड ५५ लाख समेत गरी रु ११ खर्ब १४ अर्ब ८५ करोड १४ लाख राजस्व संकलन भएको छ। उक्त रकम मध्ये संघीय संचित कोषमा वाँडफाँड हुने रकम रु ४ खर्ब २३ अर्ब ६३ करोड ८८ लाख वाट संघीय संचित कोषमा रु २ खर्ब ९५ अर्ब ५७ करोड ८ लाख, प्रदेश सरकारलाई ६४ अर्ब ३ करोड ४० लाख र स्थानीय तहलाई रकम रु ६४ अर्ब ३ करोड ४० लाख वाँडफाँड गरिएको र भुलवस वाँडफाँड हुने राजस्व शीर्षकमा जम्मा भएको सुचकाङ्क नभएको कारण वाँडफाँड हुन नसकेको रकम रु ५६ करोड ६ लाख संघीय संचित कोषमा दाखिला गरिएको छ। संघीय संचित कोषमा दाखिला भएको रकम मध्ये कर राजस्व रु. ८ खर्ब ५९ अर्ब १२ करोड ५४ लाख, अन्य राजस्व ७९ अर्ब १५ करोड ३० लाख र विविध प्राप्ति ४८ अर्ब ५० करोड ४८ लाख रहेको छ।

२.३ मुख्य शीर्षकगत राजस्व सङ्कलनको विवरण

आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा नेपाल सरकारले प्राप्त गरेको राजस्वको मुख्य शीर्षकगत रकम देहाय अनुसार रहेको छ।

शीर्षकगत राजस्व संकलनको विवरण
आर्थिक वर्ष २०७८/७९

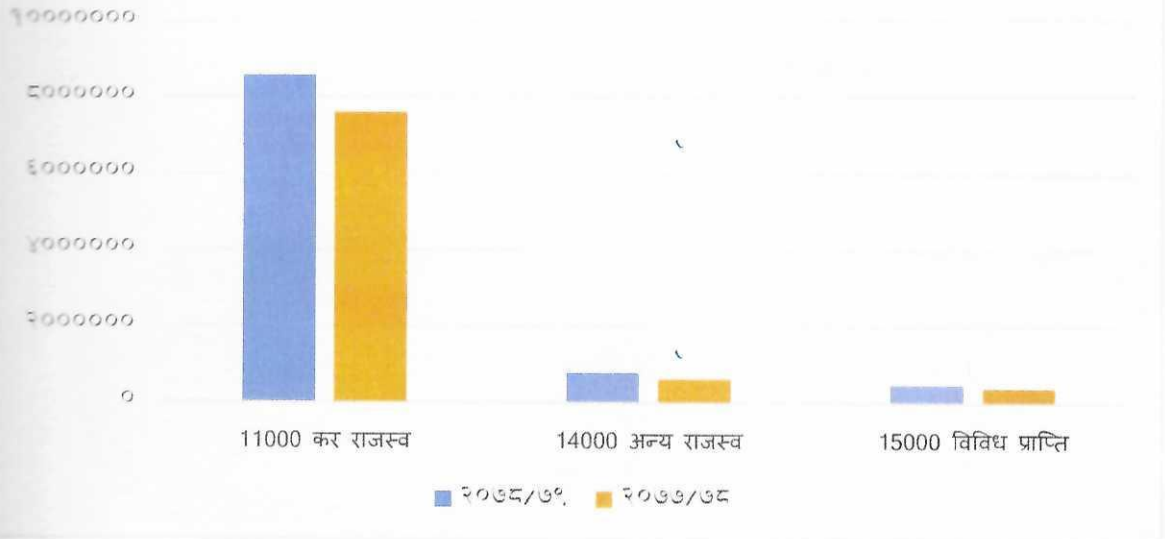
(रकम रु. लाखमा)

राजस्व शीर्षक	२०७८/७९	२०७७/७८	घट/बढ (%)	कुल राजस्वको तुलनामा
११००० कर राजस्व	८५९१२५४.१६	७६१०५६६.३३	१२.८९	८७.०६
१११०० आय, मुनाफा तथा पुँजीगत लाभमा लागने कर	२५२१८८५.४६	२२१४८३५.२१	१३.८६	२५.५८
११२०० पारिश्रमिकमा आधारित कर	७८०६०.०७	६८६३५.७	१३.४०	०.७९
११३०० सम्पत्ति कर	२.६	४.३४	-४०.०९	०.००
११४०० वस्तु तथा सेवामा आधारित कर	४००४२६९.९६	३५३७३६७.२७	१३.२०	४०.६१
११५०० वैदेशिक व्यापारमा आधारित कर	१९८७०३१.८६	१७८९५१८.५९	११.०४	२०.१५
११६०० अन्य कर	४.२१	५.२२	-१९.३५	०.००
१४००० अन्य राजस्व	७९१५३०.८२	६३८८९.७.७६	२३.८९	८.०२
१४१०० सम्पत्तिबाट प्राप्त आय	२३४२००.८५	२८५०९०.८३	-१७.८५	२.३८
१४२०० वस्तु तथा सेवा विक्रीबाट प्राप्त रकम	३३६५८४.२४	२५२०९९.४८	३३.५१	३.४१
१४३०० दण्ड जरिवाना र जफत	२९१०३.०२	२६५३१.९४	९.६९	०.३०
१४४०० अनुदान बाहेक स्वेच्छिक हस्तान्तरण	०	६	-१००.००	०.००
१४५०० अन्य राजस्व	१९१६४२.७१	७५१६९.५	१५४.९५	१.९४
१५००० विविध प्राप्ति	४८५०४८.८७	४०४३३०.१२	१९.९६	४.९२
कुल जम्मा	९८६००२२.९१	८६५३७९४.२१	१३.९४	१००.००

स्रोत : संघीय संचितकोषको वार्षिक आर्थिक विवरण (भाग ०२)

आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा असुली भएको राजस्वमा कर राजस्वको अंश ८७.०६ प्रतिशत छ। त्यस्तै अन्य राजस्व र विविध प्राप्ति क्रमश ८.०२ र ४.९२ रहेको छ। कर राजस्व गत वर्षको तुलनामा १२.८९ प्रतिशतले बढेको छ। अन्य राजस्व २३.८९ प्रतिशत र विविध प्राप्ति १९.९६ प्रतिशत बढी हो। राजस्वको तुलानात्मक विवरण तलको रेखा चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ।

शीर्षकगत राजस्व संकलनको विवरण

२.४ कुल राजस्वमा बढी योगदान गर्ने प्रमुख राजस्व शीर्षकहरू

शीर्षकगत रूपमा सबै भन्दा बढी राजस्व संकलन भएका ५ वटा राजस्व शीर्षकहरूको रकम मात्र कुल राजस्व संकलनको झण्डै ४९.१० प्रतिशत रहेको छ। भंसार महसुल आयात तर्फ १ खर्ब ९८ अर्ब ४३ करोड ७१ लाख रकम प्राप्त भएको छ। मुख्य अभिवृद्धि कर-आयात तर्फ १ खर्ब ८७ अर्ब ३१ करोड १२ लाख प्राप्ति भई दोश्रो बढी योगदान गर्ने शीर्षकको रूपमा रहेको छ। मुख्य मुख्य ५ राजस्व शीर्षकमा प्राप्तिको संक्षिप्त विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

कुल राजस्वमा सबै भन्दा बढी योगदान गर्ने शीर्षकहरू

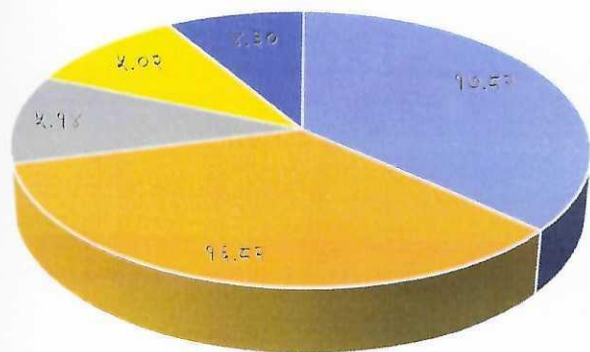
आर्थिक वर्ष २०७८/७९

शीर्षक	संकलन रु.	योगदान प्रतिशत
११५११ भंसार महसुल - आयात	१९८४३७१.३५	१७.८२
३३३१२ मु.अ.कर - आयात	१८७३११२.६५	१६.८२
११४२२ अन्तःशुल्क आयात	५७३०१४.५४	५.१४
१११२२ निकायको मुनाफामा लाग्ने कर.पब्लिक लि- कम्पनी	५५८८३१.३०	५.०२
१११२३ निकायको मुनाफामा लाग्ने कर — प्राइभेट लिमिटेड कम्पनी	४७९१८९.१३	४.३०
जम्मा	५४६८५१८.९७	४९.१०

स्रोत भाग-४ राजस्वको एकीकृत वित्तीय प्रतिवेदन

नेपाल सरकारको कुल राजस्वमा सबैभन्दा बढी योगदान गर्ने पाँच राजस्व शीर्षकहरूको अनुपातलाई देहायको वृत्तचित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ।

बढी राजस्व संकलन हुने ५ राजस्व शीर्षकहरू

- ११५११ भंसार महसुल - आयात
- ३३३१२ मू. अ. कर-आयात
- ११४२२ अन्तःशुल्क आयात
- १११२२ निकायको मुनाफामा लाग्ने कर-पब्लिक लि. कम्पनी
- १११२३ निकायको मुनाफामा लाग्ने कर - प्राइभेट लिमिटेड कम्पनी

३. अनुदान, बेरूजु तथा नगद मौज्जात प्राप्ति विवरण

३.१ वैदेशिक अनुदान प्राप्ति विवरण

आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा नेपाल सरकारको कुल वैदेशिक अनुदान प्राप्ति (सोझै भुक्तानी अनुदान बाहेक) रु. १५ अर्ब ५१ करोड ५० लाख रहेको छ। कुल अनुदानमा बहुपक्षीय अनुदानको हिस्सा ८५.१७ प्रतिशत र द्विपक्षीय वैदेशिक अनुदान १४.८३ प्रतिशत रहेको छ।

वैदेशिक अनुदान प्राप्ति विवरण

आर्थिक वर्ष २०७८/७९

(रु.लाखमा)

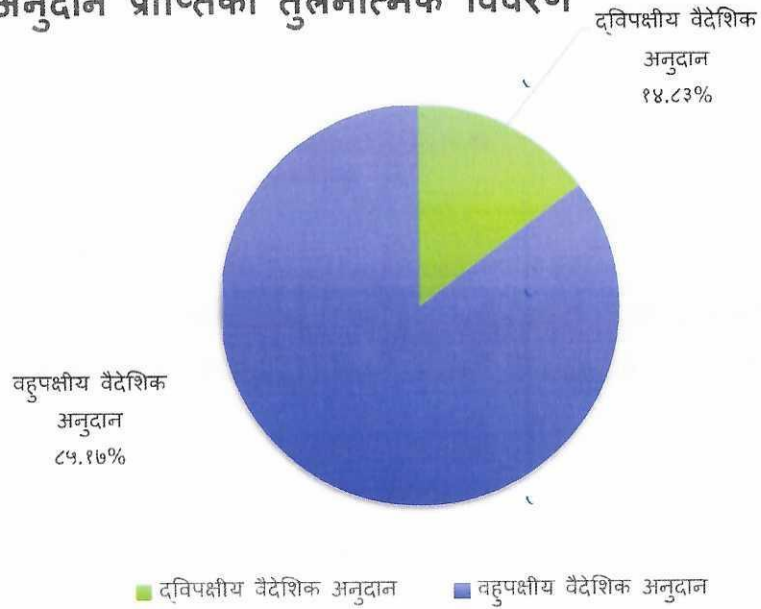
अनुदान शीर्षक	२०७८/७९	प्रतिशत	२०७७/७८	प्रतिशत
द्विपक्षीय वैदेशिक अनुदान	३५८१०.२७	१४.८३	७४२४२.१२	२७.७१
बहुपक्षीय वैदेशिक अनुदान	२०५६७९.५८	८५.१७	१९३५२९.८६	७२.२४
वैदेशिक अन्य अनुदान	०	०.००	१४३.८	०.०५
जम्मा	२४१४८९.८५	१००.००	२६७९१५.७८	१००

स्रोत: संघीय संचितकोषको वार्षिक आर्थिक विवरण भाग-२

६

आ.व २०७८/७९ को कुल वैदेशिक सहायता प्राप्तमा द्विपक्षीय, बहुपक्षीय र अन्य अनुदानको योगदानको अंशलाई देहायको वृत्तचित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

अनुदान प्राप्तिको तुलनात्मक वितरण

३.२ बेरुजु र गत वर्षको नगद मौज्जात विवरण

आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को विविध प्राप्ति शीर्षक १५१११ बेरुजु शीर्षकमा रु. ९ अर्ब ४८ करोड २१ लाख असुली भएको छ। गत आ.व २०७७/७८ मा रु. ८ अर्ब ७० करोड ४ लाख असुली भएको थियो। यस आ.व मा असुली भएको विविध प्राप्ति गत आ.व भन्दा ८.९८ प्रतिशत बढी हो। गत आ.व २०७७।७८ मा नगद मौज्जात रकम रु. २ अर्ब ६१ करोड ५९ लाख आर्थिक वर्ष २०७८।७९ मा दाखिला भएको छ।

३.३ नगद मौज्जात रही बैकमा दाखिला गर्न बाँकी रकम

आर्थिक वर्ष २०७८/७९ नगद संकलन भई बैकमा दाखिला गर्न बाँकी रहेको राजस्व तथा विविध प्राप्ति गरि जम्मा रकम रु. १५ लाख २७ हजार १४९ रहेको छ। जसको शीर्षकगत विवरण निम्न बमोजिम रहेको छ।

सि नं	शीर्षक	विवरण	नगद मौज्जात(रु लाखमा)
१	११५११	भंसार महसुल आयात -	१३०५०
२	१४१५१	सरकारी सम्पत्तिको बहालवाट प्राप्त आय	३००
३	१४२१३	अन्य विक्रीवाट प्राप्त रकम	१०००
४	१४२२१	न्यायिक दस्तूर	११३५५८२